

LEVE DE
KROON!

SARAH DEVOS & WENDY PANDERS

LEVE DE KROON!

Waargebeurde verhalen over bijzondere koningen, waanzinnige
keizerinnen, verkwistende sultans en stoere prinsessen

LANNOO

INLEIDING

— 7 —

1

STERKE VROUWEN / GIRLPOWER

— 9 —

2

WAANZINNIG EN PARANOÏDE

— 21 —

3

BIJZONDERE UITERLIJKE KENMERKEN EN KLEDING

— 33 —

4

OPVALLENDE RECORDHOUDERS

— 43 —

5

BIZARRE STERFGEVALLEN

— 51 —

6

GEKKE GELDKWESTIES

— 59 —

9

**BERUCHTE
FEESTEN EN
FEESTBEESTEN**

— 83 —

7

**MERKWAARDIGE
DUBBELLEVEN**

— 65 —

8

**GRUWELIJK
EN WREED**

— 75 —

10

**ALLES WAT JE ALTIJD
AL WILDE WETEN OVER
KONINKLIJKE HOOGHEDEN**

— 91 —

Voor je begint met lezen, eerst een belangrijke vraag
(gelukkig met het antwoord er al bij):

WAT IS EEN MONARCHIE?

Een **monarchie** is een regeringsvorm waarbij **één persoon** de macht heeft. Soms heeft de monarch alle macht in handen. Dan zeg je dat hij de 'absolute' macht heeft. In sommige landen heeft de **koning** of **koningin** nog maar een klein beetje van de macht in handen en regeert hij of zij samen met ministers, zoals in België en Nederland.

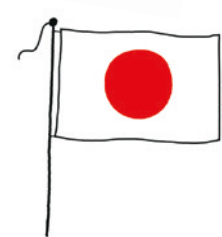
Niet alle monarchen worden koning genoemd. Er zijn ook monarchen die je **sultan** noemt, of **keizer**, of **emir**. En wist je dat ook de paus van de katholieke kerk een monarch is? Hij regeert over het piepkleine Vaticaanstad in Italië.

Het leiderschap in een monarchie wordt meestal doorgegeven van vader of moeder op de kinderen. Het is dus **erfelijk**, zoals in België en Nederland. Heel soms komt het voor dat de monarch gekozen wordt door een kleine groep machtige mensen. Dat gebeurt bijvoorbeeld in het Vaticaan.

Er zijn bijna tweehonderd landen in de hele wereld, maar slechts **zeventien daarvan** zijn nog een **koninkrijk**, met een koning of een koningin. Japan is het enige land ter wereld dat nog een keizer heeft. Een staatshoofd kan ook verkozen worden door het volk, zoals in de Verenigde Staten van Amerika. Dat noem je een **republiek**. De persoon die aan het hoofd staat van een republiek, noem je meestal de president.

INLEIDING

VORSTELIJKE VERHALEN & PRINSHEERLIJKE HISTORIES

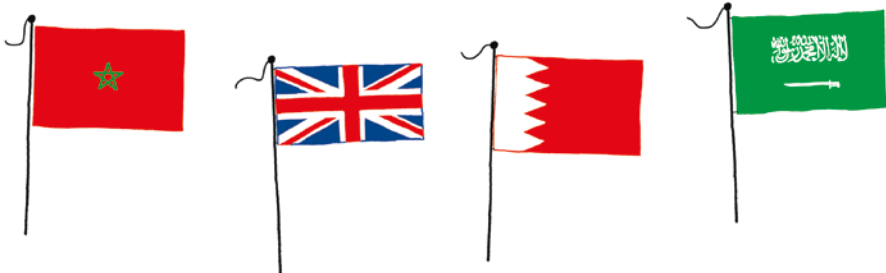
Prinsen en prinsessen, koningen en koninginnen: je hebt ze in alle soorten en maten. De ene compleet gaga, de andere een rasecht fuifnummer. De ene gruwelijk en gemeen, de andere hartveroverend en hartbrekend en nog weer een andere ziek van jaloezie. Sommige koninklijke hoogheden deelden al hun geld uit (tot ze zelf zonder zaten – oeps). Andere kroondragers bouwden als ware feestbeesten het ene feestje na het andere en smeten hun geld vrolijk over de balk.

Zo ging het er vroeger vaak aan toe, tenminste. Vandaag de dag pakken koninklijke hoogheden het (gelukkig!) meestal anders aan. Maar hoe ziet een dag in het leven van zo'n koning of prinses er nu eigenlijk uit? Mogen ze zelf met de auto rijden? Moeten koningskinderen ook naar school? En stel dat twee troonopvolgers met elkaar willen trouwen: wie mag dan zijn of haar eigen land 'houden'?

Dat en nog véél meer kom je te weten op de volgende pagina's. We wensen je alvast veel leesplezier met deze hilarische, verrassende, verbazingwekkende, ongeloofelijke of waanzinnige, maar altijd royale ontdekkingen!

1

STERKE VROUWEN / GIRLPOWER

In een echte mannenwereld moest je vroeger best sterk zijn om als vrouw je, eh, mannetje te staan. En als je dat al durfde, werd je meer dan eens door diezelfde mannen weggewimpeld, opgesloten, verbannen of simpelweg afgedaan als krankzinnig en levenslang geparkeerd in een klooster. Deze vrouwen lieten zien dat het ook anders kon. High five, dames!

° 1533
† 1603

KONINGIN ELIZABETH I: DE KONINGIN MET HET RODE HAAR

Engeland

Koningin Elizabeth I was de dochter van Henry VIII en zijn tweede vrouw, Anna Boleyn. Elizabeth was de **troonopvolgster**. Zij zou dus later de nieuwe koningin kunnen worden, maar dat was buiten haar vader gerekend. Een **dochter** na hem op de troon? Naaah, dat vond hij maar niks. Hij wilde liever een zoon die hem zou opvolgen.

Intussen ging het niet echt goed in het huwelijk van Elizabeths ouders - en dat is dan nog zacht uitgedrukt. **Henry VIII** was zijn vrouw zo beu, dat hij haar doodleuk liet onthoofden!

Niet lang daarna hertrouwde Henry, met zijn derde vrouw dus. (In het totaal zou hij in zijn leven met maar liefst zes vrouwen trouwen!) En ja hoor, met die derde vrouw kreeg Henry eindelijk zijn zo gewenste zoon en troonopvolger: Eduard VI. Maar... Eduard stierf toen hij amper zestien jaar oud was. En wie mocht toen op de troon? Nog steeds niet Elizabeth. Wel haar oudere halfzus uit Henry's eerste huwelijk, **Bloody Mary** (over haar lees je op p. 77). Mary was extreem **katholiek**, Elizabeth was overtuigd **protestants**. Onder andere om die reden dacht Mary dat haar halfzus Elizabeth een **complot** tegen haar smeedde. Daarom liet ze Elizabeth een tijdlang opsluiten in de bekende Tower van Londen. Zo kon Mary lekker koningin worden!

Maar toen koningin Mary enkele jaren later stierf, gebeurde er iets vreemds... Volgens de overlevering stormden enkele wachters Elizabeths huis binnen terwijl ze riepen: 'De koningin is dood!' Daarna knielden ze meteen voor **Elizabeth**, die nu in één klap uitgeroepen was tot de belangrijkste persoon van Groot-Brittannië... de **koningin**!

Elizabeth I was erg geliefd bij haar volk. Ze hield van **kunst** en kunstenaars en Shakespeare kwam bijvoorbeeld vaak bij haar op bezoek. Ze was ook best ijdel: ze droeg opvallende kleren en jurken met veel versieringen, parels en kant.

Weet je wat zo stoer is aan Elizabeth I? Ondanks het feit dat het in die tijd de gewoonte was om jezelf zo snel mogelijk te verzekeren van een troonopvolger door te trouwen, bleef zij altijd alleen en dat terwijl ze overladen werd met aanzoeken. 'Ik ben getrouwd met het land', zei ze altijd vol overtuiging en dat bleef ze bijna een halve eeuw. Deze **Virgin Queen**, of **Maagdenkoningin**, bleef namelijk een ferme vierenveertig jaar aan de macht.

44 jaar
koningin

Echt of
pruik?

Gezonde bloes?
Iedere dag werd ze
uren gepoederd door
haar hofdames.

° 169
† 269

KEIZERIN JINGŪ: DRIE JAAR ZWANGER?

Japan

Er bestaat een mysterieuze mythe over de zwangerschap van de Japanse **keizerin Jingū**. Toen haar man, keizer Chūai, stierf, trok zij ten strijde. Ze moest en zou dat **belofde land** veroveren, het land dat hun goden aan haar man hadden toevertrouwd (een deel van wat nu Korea is). Het duurde wel drie jaar voor dat ook echt lukte, maar ze slaagde er na al die tijd toch maar mooi in!

Alleen... toen ze weer thuiskwam, werd haar zoon geboren. Niets mis mee, zou je denken, maar haar man was al wel drie jaar dood! Dat betekende dus dat Jingū **drie jaar zwanger** moet zijn geweest. Of zou ze hebben kunnen wachten met bevallen tot ze uitgevchten was? Of was er een andere man in het spel? Of hebben de geschiedschrijvers zich gewoon in de datum vergist?

° 1819
† 1901

KONINGIN VICTORIA: OMA VAN EUROPA

Engeland

De bekende Britse **koningin Victoria** kreeg maar liefst **elf kinderen**. De kinderen die in leven bleven, trouwden bijna allemaal met zonen en dochters van andere Europese koningshuizen. Zij kregen op hun beurt weer kinderen en zo komt het dat bijna alle leden van de koninklijke families uit Europa wel op een of andere manier verbonden zijn met elkaar. Het leverde koningin Victoria de bijnaam '**oma van Europa**' op.

Jammer genoeg gaf ze niet alleen haar goede karakter en slimheid door, maar ook een erfelijke ziekte: de **bloederziekte**. Onbewust natuurlijk, want in die tijd was de ziekte nog niet bekend. En geen haar op de hoofden van de dokters dacht eraan dat er misschien wel een link zou kunnen zijn tussen al die

koninklijke hoogheden die vreemd genoeg aan dezelfde ziekte leden. Zonder het zo te bedoelen, zorgde Victoria er dus wel voor dat de ziekte werd doorgegeven in allerlei koningshuizen, verspreid over alle uithoeken van Europa.

Wist je trouwens dat Victoria een van de allereerste vrouwen ooit was die zich liet verdoven tijdens de **bevalling**? Dat gebeurde nog niet met een ruggenprik, maar door het inademen van **chloroform**, een bedwelmend goedje dat vroeger vaak gebruikt werd als verdoving tijdens operaties. Dat is misschien niet zo heel gek, als je bedenkt dat ze maar liefst elf keer een kind op de wereld moest zetten.

Victoria

Eduard

Alice

Alfred

Helena

Louise

Arthur

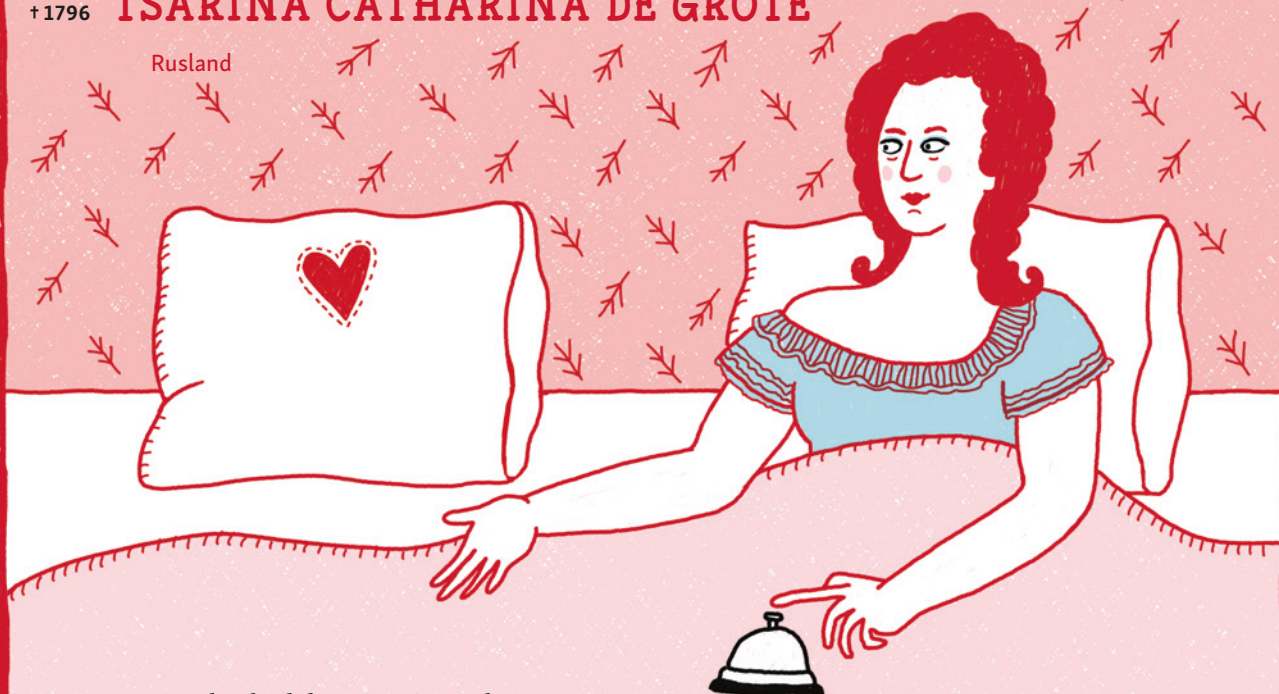
Leopold

Beatrice

° 1729
† 1796

TSARINA CATHARINA DE GROTE

Rusland

Op een dag had deze **tsarina** schoon genoeg van haar man Peter, de kleinzoon van Peter de Grote – en ze had vooral genoeg van al zijn minnaressen. Hij nam het helemaal niet zo nauw met de huwelijkse trouw. ‘Als het zo zit’, besloot **Catharina**, ‘dan neem ik zelf ook een minnaar!’ Ze liet haar man van de troon zetten en greep zelf de macht – én meteen ook maar een **minnaar**. Al van kleins af aan was Catharina namelijk doordrongen van het idee dat ze op de wereld was gezet voor grootse dingen. Ze was dan ook vastbesloten om die grootste dingen uit te voeren in haar nieuwe thuisland, **Rusland**. Ze wilde alsmaar méér! Ook wat mannen betreft.

Het bleef namelijk niet bij één minnaar. Verschillende mannen volgden elkaar in snel tempo op en ze waren stuk voor stuk véél jonger dan zichzelf. Als de tsarina een man beu was, stopte ze hem nog een landgoedje toe (dat kon toen zomaar) en zette hem aan de deur. Vervolgens koos ze weer een nieuwe man uit. Ze bleef maar liefst 34 jaar op de troon, dus ze had tijd zat om nieuwe minnaars uit te zoeken. Officieel waren het er twaalf, maar sommige bronnen hebben het over wel tweeëntwintig minnaars.

° 1122
† 1204

HERTOGIN ELEONORA VAN AQUITANIË

Frankrijk, West-Europa

Je kunt veel zeggen van **Eleonora van Aquitanië**, maar dat ze saai was zeker niet! Al tijdens haar leven was deze kranige dame een veelbesproken figuur.

Stoer feit nummer 1:

Na haar huwelijk met Lodewijk VII, toen de baas van Frankrijk, bleef zij zichzelf altijd '**van Aquitanië**' (dat is een deel van Frankrijk) noemen. Door de rechten op dat gebied níét over te dragen aan haar man, zoals toen gebruikelijk was, behield ze haar zelfstandigheid. Ze regelde dat niet haar man, maar wel een van hun eventuele zonen zowel over Frankrijk als over Aquitanië zou kunnen heersen.

Stoer feit nummer 2:

Toen haar man op een goeie dag op **kruistocht** ging naar het Midden-Oosten, was er geen haar op haar hoofd dat eraan dacht om bordurend bij het haardvuur op hem te gaan zitten wachten. Nee hoor, zij ging gewoon mee. Dat was een hele avontuurlijke en gevaarlijke onderneming, zeker in die tijd. De reis was erg zwaar, vermoeiend en ronduit gevaarlijk. Er bestonden namelijk nog geen comfortabele treinen of auto's, gps-systemen en gezellige hotelletjes. Ook trok je door een heleboel onbekende landen waarvan je de taal in de verste verte niet begreep. En je kon ook niet eventjes bellen naar je moeder om te vragen of ze wat extra geld op je bankrekening wilde storten als je overvallen was. Zo'n spannende trip was dus alleen iets voor de allerdapperste mannen. Of beter: de allerdapperste mannen én Eleonora.

Hendrik II

Stoer feit nummer 3:

Eén klein probleempje: toen ze maanden later weer naar huis gingen, konden Lodewijk en Eleonora elkaar to-taal niet meer uitstaan! Dat ze op voet van oorlog leefde met haar eigen man, liet Eleonora natuurlijk niet zomaar gebeuren. Zij liet echt niet met zich sullen. Na die ellendige kruistocht liet ze zich **scheiden** van haar man. Nu lijkt dat misschien niet meer zo bijzonder, maar in die tijd was het bijna onvoorstelbaar dat twee getrouwde mensen uit elkaar gingen, en al helemaal als dat gebeurde op verzoek van de vrouw.

Stoer feit nummer 4:

Na haar scheiding kon Eleonora bijna nergens meer komen zonder dat iemand probeerde haar te schaken en zo tot een huwelijk te dwingen. Ze was namelijk een erg gewilde bruid. Dan maar snel zelf een goede, nieuwe echtgenoot zoeken, dacht Eleonora, en ze regelde zomaar eventjes een huwelijk met Hendrik II. Die was toen nog hertog van Normandië, maar niet veel later veroverde hij Engeland. Daardoor werd het kersverse koppel ook koning en **koningin van Engeland**.

Stoer feit nummer 5:

Een van Eleonora's zonen was **Richard Leeuwenhart**. Wie een zoon met zo'n naam voortbrengt, moet wel een stoere *chick* zijn.

Stoer feit nummer 6:

Eleonora werd maar liefst **82 jaar!** Dat was onvoorstelbaar oud voor die tijd.

LADY GODIVA

Engeland

Stel, jij bent de vrouw van een belangrijke Engelse graaf en je echtgenoot legt het volk alsmaar meer belastingen op – terwijl jij dat echt een verschrikkelijk slecht idee vindt. Wat zou jij doen? Want zo verging het namelijk **Lady Godiva**, ergens in de elfde eeuw. Haar man blééf de belastingen maar verhogen, terwijl zij hem blééf smeken ze weer te verlagen.

‘Oké,’ zou de graaf haar op een dag gezegd hebben, ‘als je dat wilt, verlaag ik de belastingen.’ Godiva wilde net aan een vreugdedansje beginnen, toen haar man er nog iets aan toevoegde. ‘Ik verlaag de belastingen – op één voorwaarde. Jij moet in je nakie, **bloot** dus, op je paard door de stad draven.’ Nu dacht de graaf dat zijn vrouw dat nooit ofte nimmer in haar hoofd zou halen en dat hij daarmee eindelijk van haar gezeur af zou zijn. Maar het liep anders.

‘Afgesproken!’ zei Godiva stoer. En tot grote verbazing van haar man trok ze haar kleren uit en sprong op een paard. Alleen de lange haren over haar schouders bedekten haar blote borsten, voor de rest was ze **poedelnaakt**. Uit respect voor deze dappere dame sloegen de inwoners van het rijk hun ogen neer en gingen ze hun huizen in. Zo hoefden ze hun geliefde gravin niet aan te kijken tijdens deze gekke stunt. Alleen één man kon zich niet bedwingen: **‘Peeping Tom’**, ofwel **‘Glurende Tom’**. Niet zo slim van dat mannetje, want arme Tom werd op slag blind van al dat koekeloeren.

Oogverblindend!

Zoals dat wel vaker gaat met verhalen uit lang vervlogen tijden, weten we niet honderd procent zeker of dit **verhaal** nu echt gebeurd is of niet. Wat wel vaststaat, is dat de Engelse term **‘Peeping Tom’** nog steeds wordt gebruikt voor een gluurder. En dat die Godiva wel een héél **moedige meid** moet zijn geweest!

° 1772
† 1832

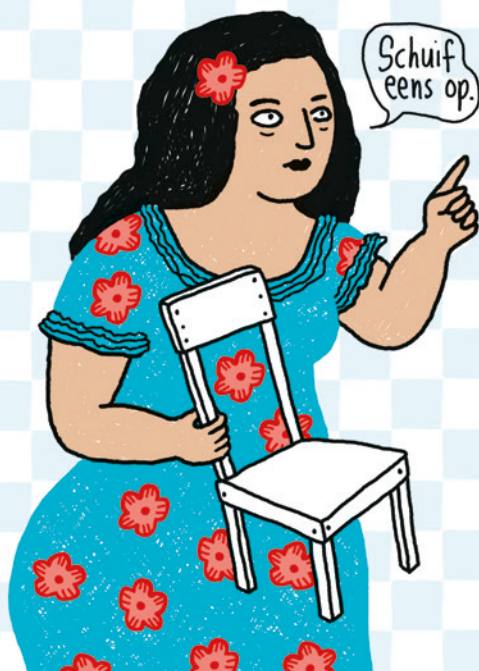
KONINGIN ELIZABETH KA'AHUMANU VAN HAWAII

Hawaii

Lang geleden moest iedereen die in **Hawaii** woonde de '**kapu**' volgen. Die *kapu* was een soort grondwet, maar dan heel streng. Het was een verzameling regels over elk deel van het leven en de maatschappij. Wat je moest geloven. Hoe je jezelf moest gedragen. Dat mannen en vrouwen apart van elkaar moesten zitten tijdens het eten. Dat vrouwen geen kokosnoten mochten eten. Dat ze sommige vissen niet mochten bereiden... Het stond allemaal in de *kapu*. Had je eens geen zin om de regeltjes te volgen? Dan kon je het beter toch maar doen, want wie de *kapu* aan zijn laars lapte, tekende meestal zijn eigen **doodvonnis**.

Die *kapu* was natuurlijk een uitvinding van de machtige mensen op het eiland. Door die strenge regels maakten ze de gewone mensen **bang**. Zo bang dat niemand het in zijn hoofd zou halen tegen hun macht in opstand te komen.

Toen de stoere **Ka'ahumanu** trouwde met Kamehameha I, de oprichter van het koninkrijk Hawaii, werd al snel duidelijk wat voor een **bijzondere dame** zij was. Niet alleen was ze de rechterhand van haar man en stond ze hem bij in alle grote en kleine politieke beslissingen. Ka'ahumanu was ook een van de meest feministische leidsters van haar tijd. Dat betekent dat ze niet met zich liet sollen door mannen, en dat ze opkwam voor de **rechten van vrouwen**. Ka'ahumanu was een van de eersten die de *kapu* durfden tegen te spreken – en zij was dan nog een vrouw ook. Door haar toedoen veranderde haar stiefzoon, die na koning Kamehameha I regeerde, bijvoorbeeld de regel dat mannen en vrouwen apart moesten eten. Dat deed ze door op een dag doodleuk bij haar stiefzoon aan tafel te gaan zitten. En haar stiefzoon? Die weigerde zijn gerespecteerde stiefmoeder te doden om die reden. Sterker nog: hij liet die regel uit de strenge *kapu* schrappen. Dankzij Ka'ahumanu, dus. **Right on, sister!**

° 1480
† 1530

HERTOGIN MARGARETHA VAN OOSTENRIJK

Oostenrijk, West-Europa

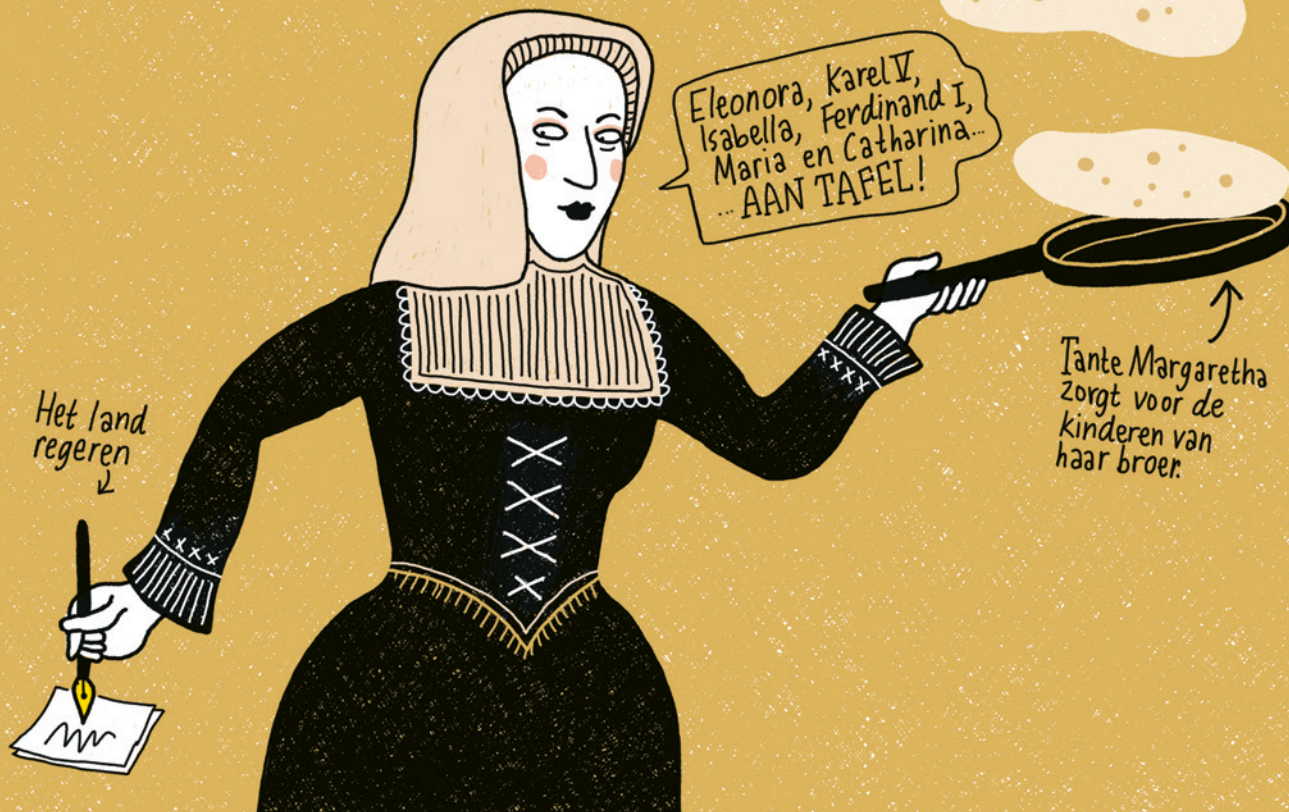
Twee keer trouwen en tegen de tijd dat je vijftientig bent ook al twee keer weduwe zijn: **Margaretha van Oostenrijk** was niet wat je noemt een geluksvogel... Haar tweede man, Filibert II van Savoye, kwam zelfs bijzonder ongelukkig aan zijn einde (hoe dat precies gebeurde, lees je op p. 52).

Nadat Margaretha haar tweede man ten grave had gedragen, nam ze zich voor nooit meer te hertrouwen. Zij zou haar hele leven weduwe blijven. Maar dat betekende niet dat ze bij de pakken neerzat. Ze had geen zin om in een hoekje te blijven treuren!

Ondanks haar twee korte huwelijken had Margaretha nooit kinderen gekregen. Daarom nam ze de zorg voor haar **twee neefjes en vier nichtjes** op zich.

Margaretha's broer, Filips de Schone, was dan wel de vader van deze kinderen, maar hij keek er niet meer naar om. Hun eigen moeder, Juana de Waanzinnige (je leest meer over haar op p. 24), was tegen die tijd ook al ver heen. Geen probleem, tante Margaretha nam hen wel onder haar vleugels.

Intussen regeerde zij ook nog eens over **de Nederlanden** – en met groot succes. In de tijd dat zij de scepter zwaaid, bleef het betrekkelijk rustig in de streek. Margaretha van Oostenrijk was namelijk erg **slim** en diplomatiek. Ze onderhandelde, regelde en smeedde banden met andere machtige mensen. Dat deed ze meestal vanuit haar thuisbasis, de Vlaamse stad Mechelen, waar ze op vijftigjarige leeftijd ook stierf.

° 69 v.C.
† 30 v.C.

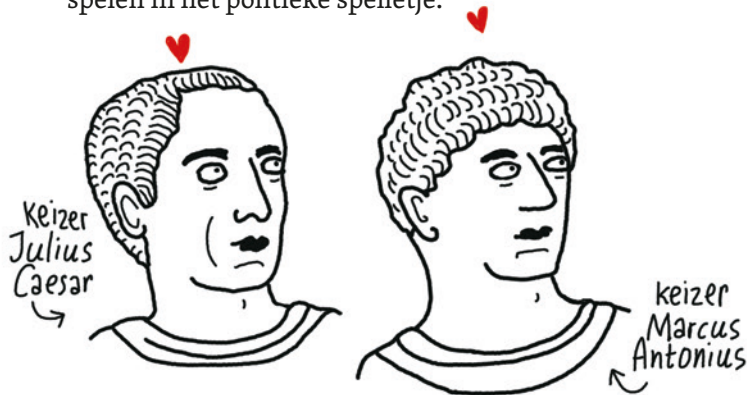
PRINSES CLEOPATRA VII

Macedonië en Egypte

Eigenlijk werd **Cleopatra** niet geboren als Egyptische, maar als **Macedonische prinses**. Dat sterke Macedonische Rijk, waar ook Alexander de Grote vandaan kwam, kennen we nu als delen van Griekenland, Bulgarije en Macedonië.

Cleopatra stamde af van een machtig Macedonisch volk, de **Ptolemaeën**. Dat volk regeerde na de dood van Alexander de Grote over Egypte. Bij de Ptolemaeën kregen alle pasgeboren kinderen dezelfde naam. Jongens heetten er doorgaans Ptolemeus en meisjes Cleopatra. Lekker handig, toch? Je kreeg meestal wel een bijnaam op basis van je uiterlijk of een typische eigenschap, zoals 'Hangbuik' of 'Fluitspeler'.

Cleopatra, officieel Cleopatra VII, schopte het later dus tot **Egyptische koningin**. Toen ze op die troon zat, wist ze twee van de belangrijkste Romeinse leiders uit de geschiedenis te verleiden: eerst **Julius Caesar** en later **Marcus Antonius**. Een vrouw die niet één, maar twee Romeinse keizers wist te strikken – die moest wel legendarische **verleidingskrachten** hebben! Sommigen schrijven haar succes toe aan haar nogal opvallende, gekromde **neus**. Maar het is waarschijnlijker dat Cleopatra erg slim was en haar vrouwelijke charmes maximaal wist uit te spelen in het politieke spelletje.

Bovenbouw groep 7 en 8 (10-12 jaar)

Leve de kroon! – Sarah Devos

In Nederland hebben wij een koning. In dit boek kun je lezen over allerlei bijzondere koningen en koningen in het verleden. Je komt de leukste dingen te weten!

Opdracht 1

Lees het stuk *“Wat is een monarchie”*

1. Leven wij in een monarchie? Leg je antwoord uit.
2. Heeft Frankrijk nu een monarchie? Zoek dit op internet op en leg je antwoord uit.

Opdracht 2

Lees het hoofdstuk *“Koningin Elisabeth”*

1. Leg uit waarom ze geen koningin mocht worden
2. Haar zus werd koningin en Elisabeth werd opgesloten in de Tower of London. Zoek op wat de Tower of London is en teken hem na.

Opdracht 3

Lees het verhaal van de Hertogin Eleonora

1. Er worden zes stoere feiten over haar genoemd. Welke vind jij het stoerst? Leg je antwoord uit.

Eleonora was van Aquitanie. Zoek op internet op waar dat is en kleur dit in op de kaart van Frankrijk

Opdracht 4

Lees de andere stukken over sterke vrouwen. Welke vrouw heeft de meeste Girlpower volgens jou? Leg je antwoord uit.